

Beleidskader arrangement Down

Inleiding

De ontwikkelingen in het onderwijs en sociaal domein dagen ons uit om gezamenlijk vorm te geven aan een continue toename van ondersteuningsmogelijkheden in basisvoorzieningen (waaronder reguliere basisscholen). Het stimuleert ons om, in samenwerking tussen scholen, jeugdhulpverlening en zorg, op een steeds inclusievere manier te denken en te werken. We komen stapsgewijs tot het besef dat met de juiste ondersteuning en expertise veel meer leerlingen dan voor wie dat nu het geval is, op het regulier onderwijs naar school kunnen gaan.

Ook voor leerlingen met het syndroom van Down geldt dat de toenemende aandacht voor inclusie en omgaan met verschillen maakt dat plaatsing op een reguliere basisschool steeds vaker een serieuze optie is. SWV Helmond-Peelland juicht deze ontwikkeling vanuit haar kernwaarden en visie van harte toe en probeert hier middels ontwikkeling van nieuw beleid aan bij te dragen. Dit beleidskader schetst een voorstel daartoe.

Uitdagingen voorwaarden

Het plaatsen van een leerling met het syndroom van Down in een reguliere onderwijssetting is goed mogelijk, maar dit betekent niet dat het een opgave zonder uitdagingen is. Het vraagt uitdrukkelijk om aanpassingsvermogen van en de aanwezigheid van deskundigheid en ondersteuningsmogelijkheden op de school. Als belangrijkste uitdagingen worden gezien: □ Het aanpassen van lesstof en materialen.

- De noodzaak tot continue begeleiding of op zijn minst 'in het oog houden' van de leerling en persoonlijke verzorging.
- Het managen van (de leerling binnen) een heterogene klas, zowel in termen van differentiatie op cognitief niveau, als in termen van sociale dynamiek.
- (Het gevoel van) handelingsbekwaamheid en deskundigheid van de leerkracht; de leerkracht moet het pedagogisch en didactisch 'durven'.
- De ervaring leert dat integratie van Down-leerlingen in de kleuterklas minder uitdagingen biedt dan in de leerjaren vanaf groep 3.
- Ouders en school moeten constructief met elkaar optrekken t.b.v. de ontwikkeling van de leerling: een goede verhouding en pedagogisch partnerschap zijn een vereiste.

De belangrijkste uitdaging is echter een positieve mindset. Niet alleen die van de (kleuter)leerkracht, maar van het hele schoolteam. Het team als geheel moet er fiducie in hebben dat de school de leerling kan bieden wat deze nodig heeft om optimaal te ontwikkelen op zowel cognitief als sociaal-emotioneel vlak. Deze voorwaarde is nauwelijks extern te sturen, maar is wel te bevorderen met behulp van goede ondersteuning: zowel in de vorm van dagelijkse hands-on ondersteuning in de klas, als in de vorm van expertise en/of begeleiding door (ervarings)experts.

Voordelen

Als bovenstaande uitdagingen het hoofd worden geboden, en de genoemde ondersteuning georganiseerd wordt, kan plaatsing van een Down-leerling op een reguliere basisschool vaak veilig georganiseerd worden. Voor de betreffende leerlingen levert dat een aantal grote voordelen op, waarvan de mogelijkheid om thuisnabij, in de eigen fysieke en sociale leefomgeving naar school te kunnen gaan, de belangrijkste is.

Verdere veelgenoemde voordelen zijn de reguliere school als taalrijke en stimulerende omgeving en de meerwaarde die plaatsing heeft voor (andere) leerlingen ten aanzien van omgaan met diversiteit.

Plaatsing op het regulier onderwijs kent eveneens een voordeel van financiële aard. Doordat een leerling op het regulier onderwijs in plaats van het speciaal onderwijs naar school gaat, hoeft het samenwerkingsverband geen toelaatbaarheidsverklaring (TLV) af te geven.

Een TLV voor plaatsing op speciaal ZML-onderwijs betreft doorgaans een TLV in categorie 1/laag. De ondersteuningsbekostiging van zo'n TLV betreft ca. € 9.350,-. Een deel van deze bekostiging kan het samenwerkingsverband aanwenden om de hierboven beschreven benodigde expertise en ondersteuning te faciliteren aan de reguliere school die de leerling opvangt.

Aanpak

Samenwerkingsverband Helmond-Peelland wil, op basis van de bovenstaande overwegingen, het komende schooljaar experimenteren met een Arrangement Down. Dit arrangement zal, de overwegingen hierboven in acht nemend, bestaan uit een aantal pijlers die tezamen scholen moeten stimuleren om eerder over te gaan tot het plaatsen van een Down-leerling. Uitgangspunt van het arrangement is dat het:

- a. samenwerking tussen regulier en speciaal onderwijs stimuleert door de expertise uit het speciaal onderwijs aan te wenden om het regulier onderwijs te versterken;
- b. te allen tijde een samenwerking betreft en (dus ook) een cofinanciering impliceert tussen school, samenwerkingsverband en gemeente.

Wijzigingen met ingang van 1-8-2020:

Het Down arrangement heeft een naamswijziging ondergaan. In plaats van Down arrangement wordt het een **IncluZief arrangement**.

Down-arrangement (wordt IncluZief)-arrangement Helmond-Peelland

1. **Begeleidingsabonnement SSOE:** de reguliere school krijgt de beschikking over 30 uren begeleiding/advies van een expert op dit het gebied van Stichting Speciaal Onderwijs & Expertisecentra. Deze worden bekostigd door SWV Helmond-Peelland. De abonnementsuren worden *niet* ingezet ten behoeve van leerlingbegeleiding, maar *juist* ingezet ten behoeve van ondersteuning/ intervisie/training/coaching van de leerkracht of het schoolteam.
2. **Bijdrage SWV:** SWV Helmond-Peelland bedraagt jaarlijks netto €2.000,- **wordt € 5.000.** (in het vastgestelde beleidskader wordt een bijdrage verstrekt voor de extra inzet van een onderwijsassistent. Dit is gewijzigd): **De bijdrage kan ingezet worden voor hetgeen de school nodig acht voor de betreffende leerling.**
3. **Betrokken gemeente als partner:** SWV Helmond-Peelland ondersteunt de school bij het verkennen van aanvullende financierings-, inzet- of begeleidingsmogelijkheden vanuit gemeentelijke budgetten.
4. **Monitor:** deelnemende scholen monitoren in overleg met SWV Helmond-Peelland de instroom, schoolloopbaan en uitstroom van de leerling, teneinde hiermee meer kennis en inzicht te vergaren voor toekomstige leerlingen.
5. **Delen good practice:** deelnemende scholen en SWV Helmond-Peelland maken gezamenlijk werk van het regionaal en landelijk delen van behaalde resultaten en opgedane inzichten. **Er wordt een deelname aan het leernetwerk verwacht.**

Op deze manier wil het SWV de ambitie om meer projectmatig te werken aan innovatie en het uitgangspunt dat 'geld volgt leerling' combineren. Wellicht biedt deze opzet ook mogelijkheden voor vertaling naar andere ondersteuningsvragen. Daarbij moet wel beseft worden dat het syndroom van Down een zeer 'dichotome' ondersteuningsvraag betreft: een leerling heeft het wél of heeft het niet. Voor andere ondersteuningsbehoeften, zeker op cluster-4-gebied, is deze dichotomie niet of veel minder eenvoudig te maken. De verleiding moet in die gevallen worden weerstaan om terug te vallen in het organiseren van ondersteuning op basis van leerlingkenmerken. Passend onderwijs leerde ons

immers nu juist dat we moeten inzetten op wat een leerling *nodig heeft*, in plaats van wat een leerling *heeft*.